

2023

Obec:

V neděli 8. ledna v naší obci pořádala přeloučská Charita tříkrálovou sbírku. Několik trojic malých koledníků prochází obcí a strádají do kasičky finanční dary. Naši občané darovali 20 553 korun.

Ve dnech 13. a 14. ledna se uskutečnilo první kolo prezidentských voleb. V naší obci byla účast voličů necelých 73 %. Nejvíce hlasů získal Petr Pavel a to 128. Druhý Andrej Babiš 96 hlasů, třetí Danuše Nerudová 70 hlasů, čtvrtý Pavel Fischer 17 hlasů, pátý Jaroslav Bašta 13 hlasů, šestý Mirek Hilšer 9 hlasů, sedmí skončili Tomáš Zíma a Karel Diviš se 6 hlasy. Druhé kolo prezidentských voleb se uskutečnilo ve dnech 27. a 28. ledna. V tomto kole byla v naší obci účast voličů ještě vyšší než v kole prvním, a to 74,27 % oprávněných voličů. První místo získal Petr Pavel díky hlasům od 223 voličů a druhý skončil Andrej Babiš se 131 hlasy. Vítěz voleb a tudíž nový prezident Petr Pavel v celé republice získal 3 359 301 hlasů, Andrej Babiš obdržel 2 399 898 hlasů, tudíž přesvědčivé vítězství v pořadí čtvrtého prezidenta naší republiky. Inaugurace a tím oficiální uvedení do funkce se uskutečnila 9. března.

Obec zakoupila na údržbu místních komunikací a chodníků nového vydatného pomocníka. Jedná se o víceúčelový stroj jak pro zimní tak i pro letní období. Na zimu má čelní sněhovou radlici a sypač posypového materiálu. Stroj má kloubové uspořádání a hydraulický pohon všech kol. Obsluha sedí v prostorné kabině, ze které ovládá pracovní nářadí pomocí hydraulického ovládání. Druhý den po předání se již vše osvědčilo při úklidu sněhové nadílky. Na jarní úklid obce bylo zakoupeno další vybavení k tomuto traktůrku, zametací nástavba. Tři rotační kartáče zametou krajnice u silnic a chodníků a silný vysavač nečistoty dopraví do výklopného zásobníku. Počátkem dubna bylo možno vidět po obci, jak toto zařízení perfektně pracuje.

V naší i okolních obcích bylo v lednu vyhlášeno kvůli zjištěnému ohnisku nákazy ptačí chřipkou v chovu kachen v Dobřenicích ochranné pásmo. Všichni chovatelé byli povinni vyplnit sčítací list o počtu chované drůbeže, případě i ostatního ptactva, a dále se řídit doporučením Krajské veterinární správy. V infikovaném chovu bylo zlikvidováno 23 tisíc kachen. V této vlně nákazy byl v západních Čechách zasažen velkochov slepic, kde bylo zlikvidováno dokonce 750 tisíc kusů.

V sobotu 4. ledna uspořádal Dámský klub maškarní bál v kulturním domě v Kasalících. Na úvod předvedly dámy taneční kreace, které v utajení nacvičovaly ve školní tělocvičně. Obecenstvo je za jejich vystoupení odměnilo bouřlivým potleskem. Dopravu na ples zajistili místní hasiči svým vícemístným automobilem. Solidní návštěva jak z naší obce tak i z okolních obcí včetně místních z Kasalíc.

Hráč boccii Adam Peška se se svým realizačním týmem od počátku roku tvrdě připravoval na co nejlepší výsledky. Ty budou potřeba pro kvalifikaci na paralympiádu v Paříži. První velká soutěž World Boccia Intercontinental Challenger se ve dnech 25. března až 2. dubna uskutečnila v chorvatském Záhřebu. Adam se ve své kategorii umístil na skvělém druhém místě. Koncem dubna se odehrál v kanadském Montrealu světový pohár. Tam Adam ukázal celému světu, jaký je bojovník, když se stal vítězem ve své kategorii. Vrchol letošní boccia sezóny proběhl v holandském Rotterdamu, kde se od 8. do 13. srpna konal multisportovní evropský šampionát. V akci bylo sedm českých reprezentantů, kteří odehráli turnaj jednotlivců, a někteří z nich se představili i v rámci soutěží párů a týmů. Dvojice Adam Peška - Marcela Čermáková vybojovala zlato v párech BC3 a zajistila tím v této kategorii České republice účast na paralympiádě v Paříži v roce 2024. Adam v soutěži jednotlivců skončil šestý. V říjnu se konal Světový pohár v Portugalsku, který Adam vyhrál. Díky úspěšné sezóně na konci roku vedl světový žebříček v jednotlivcích. Účast v Paříži má Adam Peška zajištěnou v párech i v jednotlivcích.

Adam s rodiči dostal pozvání na Pražský hrad, kde ve Španělském sále proběhlo slavnostní jednání Českého olympijského výboru na počest oficiálního podání přihlášky našich sportovců včetně paralympioniků na olympiádu v Paříži 2024. Vše proběhlo za účasti prezidenta republiky pana Petra Pavla, který se s Adamem osobně setkal a vyfotil.

Na Velikonoční pondělí přišlo po mlhavém ránu krásné slunečné počasí. Po obci bylo možné spatřit mnoho koledníků od těch nejmenších, kteří se svými tatínky přišli na pomlázku ke svým sousedkám, až po starší chlapce, kteří mířili za svými kamarádkami a spolužačkami.

Po Velikonocích se zavřela prodejna potravin COOP v naší obci z důvodu rekonstrukce a změny vnitřního uspořádání prodejny. Součástí objektu původně byla i samostatná prodejna masa a uzenin. Tato část byla v 90. letech minulého století uzavřena. Následně byla využívána pro prodej textilu, květin a nakonec i jako kavárna, ovšem vždy jenom na krátkou dobu. Několik let prostory nebyly využité vůbec. To byl také důvod, proč majitel provedl tak rozsáhlou úpravu. Práce proběhly poměrně rychle a byl předpoklad, že se prodejnu do konce května podaří znovu otevřít pro zákazníky. K tomu nakonec došlo 2. června. Netrpělivi zákazníci byli do nových prostor vpuštěni v devět hodin. Jednalo se o naše občany, ale i nakupující z okolních obcí. Všichni byli zvědaví, jak se prodejna změnila. Absolutní většina změnu hodnotila kladně. Po necelých padesáti letech od uvedení do provozu doznala prodejna podstatných změn k lepšímu. První nakupující obdrželi malou pozornost v podobě nanuku.

V sobotu 27. května bylo mnoho našich spoluobčanů překvapeno děním v centru obce mezi historickou budovou školy a kostelem. Od ranních hodin tam stál mohutný autojeřáb, který využila dodavatelská firma na výměnu elektronických prvků pro provozovatele vysílačů na střeše, což jsou například mobilní operátoři O2, T-Mobile, Vodafone a další firmy.

V polovině května započala obec s pracemi na rekonstrukci části technologie čistírny odpadních vod. Tu obec provozuje již více než čtyřicet let. Za tuto dobu se jedná o druhou částečnou rekonstrukci. Došlo k výměně některých potrubních rozvodů, dále k náhradě ovládacích šoupat, sběrného žlabu usazovací nádrže a obnově nátěrů. Původní potrubí z ocelových trubek bylo nahrazeno potrubím nerezovým. Dodavatelem prací je firma Montáže stavby inženýring s.r.o. z Ostravy - Vítkovic. Náklady na dodávku a montáž činily 1 197 223 Kč.

V sobotu 20. května se v obřadní síni obecního úřadu konalo vítání občánků. Celkem jich bylo sedm, proto byly děti rozděleny na dvě skupinky. Po delší době to je opět větší počet, na kterém se mimo jiné podílí i výstavba rodinných domků v naší obci. Kulturní pásmo zajistily děti z mateřské školy.

V sobotu 3. června připravil spolek MAMITAS dětský den pro malé děti z naší obce i okolí. Na fotbalovém hřišti byl program na celé odpoledne. Mimo jiné čekalo na děti a jejich rodiče mnoho překvapení: Policie ČR předvedla několik ukázek svých aktivit. Přítomní viděli, jak mohou být psi pomocníci nápomocni v náročné službě. Naši hasiči předvedli některé ukázky ze své činnosti a děti i jejich rodiče se mohli blíže seznámit s jejich zásahovou technikou.

10. června se někteří spoluobčané vydali autobusem na výlet do Bělé pod Bezdězem, kde se již podesáté konalo setkání pod názvem „Není Bělá jako Bělá“. Je to setkání obcí, které mají ve svém názvu Bělá. Tento spolek se rozšířil o další obec, Bělou na Opavsku. V režii pořadatele se konala poznávací soutěž se zaměřením na historii. Převážná většina programu se konala na nádvoří zámku. Starostky a starostové přítomných obcí představili své obce. Potom některé obce seznámily přítomné s významnými osobnostmi či událostmi ve svých obcích. Naše obec představila divákům našeho úspěšného sportovce Adama Pešku včetně přiblížení, co je to boccia, ve které soutěží.

Počátkem července se na koupališti a dětském hřišti sešli rodiče s malými dětmi na akci k ukončení školního roku a počátku prázdnin. Další úspěšná dětská akce se uskutečnila 8. července na fotbalovém hřišti, kde mnoho dětských chovatelů králíků soutěžilo o vítězství v „Králičím hopu“. Jedná se například o disciplíny v rychlosti v běhu, ve skoku do výšky a mnoha dalších. Krásné sobotní dopoledne se vydařilo.

Ve druhém červencovém týdnu zahájil dodavatel zemní práce na největší letošní investiční akci obce, kterou je stezka pro chodce mezi naší obcí a Kasalicemi. Na financování tohoto díla se rovným dílem podílí i obec Kasalice. Jedná se o velice potřebnou věc, protože dopravní zatížení na silnici II/323 je velmi vysoké a chodci či cyklisté jsou ohrožováni provozem vozidel. Ve druhé polovině září byl položen asfaltový koberec po celé délce stezky a chodci okamžitě začali chodník využívat. Celá stezka je lemována sloupy veřejného osvětlení od nás až do Kasalic. Přestřižení pásky provedl starosta naší obce Ing. Václav Fišer a starostka Kasalic Edita Sobotková za účasti obyvatel

obou obcí dne 25.11.2023. Zhotovitelem stavby byla firma Silniční stavby s.r.o., celková cena díla včetně veřejného osvětlení byla 5 375 875 Kč s DPH z toho dotace 4 092 833 Kč.

Na konci srpna byly rovněž zahájeny práce na vybudování chodníku u fotbalového hřiště. Dodavatelská firma předvedla doslova „pracovní koncert“. Pracovalo se o sobotách a nedělích. Za necelé tři týdny byla stavba dokončena ke spokojenosti investora i občanů, kteří nemusejí brkat přes nerovnosti od kořenů stromů a za deštivého počasí chodit blátem. Chodník nám postavila firma KENVI CZ s.r.o., celkem za 556 140 Kč s DPH za příspěví dotace od Pardubického kraje ve výši 135 000 Kč.

Oba chodníky byly v potřebných termínech zkolaudovány. Ještě před kolaudacemi je chodci začali plně využívat. Hlavně chodník do Kasalic přinesl pro chodce, kteří byli ohrožováni některými neukázněnými řidiči, velkou úlevu a zajištění bezpečnosti. Týkalo se to zejména dětí při docházce do školy i některých seniorů z Kasalic, kteří mířili za službami v naší obci (lékařky, lékárna, pošta a zejména nákup potravin).

V červnu se v Brně na Vojenské akademii uskutečnilo slavnostní vyřazení absolventů. Mezi nimi byl i náš občan Václav Kmoníček, který získal titul inženýr. Tím se stal vojenským pilotem v hodnosti poručík. Nyní je na vojenském letišti v Praze, kde se připravuje na pozici pilota vojenských dopravních letadel.

Naše obec, jako jedna z mála, má díky výstavbě rodinných domů stále se zvyšující statistickou křivku v počtu obyvatel. Ke konci roku byl počet obyvatel 629, což je o 26 osob více než v roce 2022. Přistěhovalo se 34 a odstěhovalo se 9 obyvatel. Narodily se čtyři malí občánkové: Sládečková Sofie, Tocháčková Elisabeth, Příkryl Petr a Matulová Anna Marie. Zemřeli tři spoluobčané: Šafaříková Marie, Nový Luboš a Zeman Jiří.

Fotbal:

Fotbalisté skončili na konci tabulky III. třídy, a proto spadli do IV. třídy Přeloučsko. Hlavní příčinou byl nezájem některých hráčů, takže kolikrát se realizačnímu nepodařilo ani naplnit soupisku hráčů na plný počet. Mužstvo se od prvního kola ročníku 2023/2024 spojilo s hráči z Lázní Bohdaneč/C. První kolo nové sezony se hrálo doma s fotbalisty Řečan s nerozhodným výsledkem 4:4. Před zimní přestávkou se pohybují v polovině tabulky.

Domáci:

S ohledem na špatný vývoj v hospodaření státu připravila vládní koalice úsporný balík opatření. Ten by měl vést ke zvýšení na příjmové straně a naopak snížení na výdajové straně státního rozpočtu. Některé parametry těchto opatření se nepříjemně dotknou i běžných obyvatel. Ekonomika státu čelí vysoké inflaci, vysoké jsou například ceny za elektřinu a potraviny. Budeme doufat, že se vládě podaří díky přijatým opatřením zlepšit hospodaření státu v roce 2024.

Čtvrtek 21. prosince 2023 bude v naší republice do budoucna zapsán jako den hrozného činu, který dokáže spáchat člověk. Vše se odehrálo v budově Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na náměstí Jana Palacha v Praze, kde ozbrojený pachatel studoval. Při pohybu po fakultě střílel po každém, kdo mu přišel do cesty. Bylo z toho třináct nevinných obětí a dvacet pět těžce zraněných. Vrah nakonec spáchal sebevraždu. Později vyšlo najevo, že před tím ještě v rodném domě zastřelil svého otce. Zhruba týden před touto hrůznou událostí v Klánovickém lese na okraji Prahy zastřelil dvouměsíční batole a jeho otce, policie od té doby po pachateli marně pátrala.

Počasí:

Ve druhé polovině ledna se k nám konečně dostavilo zimní počasí. Teploty klesly přes noc pod nulu a přes den se udržely těsně nad nulou. S tím přišla i sněhová pokrývka. Děti využívají k sánkování kopec Pašťata. Tento stav trval jenom několik málo dnů, pak přišlo zase oteplení. Další ochlazení přišlo počátkem února, kdy začalo mrznout. Teploty klesaly až pomalu k deseti stupňům

pod nulou. U nás mrzlo beze sněhu, horské oblasti se dočkaly vydatné sněhové nadílky. Tento stav vydržel po dobu jednoho týdne a pak zase noční i denní teploty vystoupaly nad nulu. Sněhové srážky nebyly významné, ještě že napršelo alespoň 25 mm. Nové ochlazení přišlo poslední únorovou nedělí a drželo se až do počátku března. Mrzlo sice jenom v noci, ale denní teploty nebyly vyšší než 5 stupňů. Koncem prvního březnového týdne již byly i noční teploty nad nulou a z pátku na sobotu 11. března přišlo větrné počasí se sněhovou nadílkou. Sníh bohužel rychle zmizel. V následujících dnech se začalo oteplovat a vše vypadalo, že začíná přicházet jaro. První ovocné stromy začaly rozkvétat a včelky opouštěly svoje úly. Bohužel poslední březnový týden padaly noční teploty pod nulu a přišly i vydatnější dešťové srážky a sněhové přehánky. Za celý měsíc napršelo 55 litrů na metr čtverečný. V dubnu to bylo jenom 45 mm. Za celý květen ale jenom 29 litrů na metr čtverečný. Denní teploty se od poloviny měsíce pohybovaly nad 20 stupni. Slunečné období bylo bezvadné pro sušení píce, ale pro zaseté obiloviny nebylo vůbec příznivé. Pro zemědělce to není dobrá předzvěst pro vývoj výnosů obilovin a okopanin. Netrpělivě se čeká, co provede Medard. Počasí se následně umoudřilo a sklizňové období proběhlo uspokojivě. Měsíc září byl prakticky beze srážek. V říjnu napršelo 36 a v listopadu krásných 76 milimetrů. Teplé počasí vydrželo až pomalu do konce října. Podle dlouhodobých statistik je rok 2023 označován jako teplotně nadprůměrný. První sníh začal padat 24. listopadu. Teploty byly nad nulou, tak sníh nevydržel okamžitě roztát. Velká sněhová nadílka oznámila příchod adventu, přišla v noci z 1. na 2. prosinec. Bohužel do týdne již po ní nebylo ani památky. Krátce před Vánoce trochu nasněžilo, ale Štědrý den byl opět bez sněhu.

Hasiči:

V sobotu 7. ledna se uskutečnila v hasičské zbrojnici Výroční schůze SDH, byli přítomni zastupitelé naší obce včetně starosty Ing. Václava Fišera, místostarostky Jany Sirůčkové a starostky obce Kasalice Edity Sobotkové.

V sobotu 25. února hasiči zorganizovali v obecním hostinci ve Vyšehněvicích hasičský bál. Necelá stovka hostů si užila bohatou tombolu a taneční zábavu. K dopravě na ples a z plesu posloužil vícemístný dopravní automobil stejně jako na ples v Kasalících.

V neděli 21. května se náš hasičský sbor a další členové hasičského okrsku zúčastnili v kostele sv. Petr a Pavla slavnostní mše u příležitosti svátku sv. Floriána.

V pátek 22. září v podvečer vyjžděli hasiči k zásahu do Sopřeče, kde hořelo příslušenství rodinného domu. Majitel si požár zavínil sám, když chtěl zlikvidovat vosí hnízdo pomocí horkovzdušné pistole, a to v blízkosti zásob sena. S tím mu shořela střecha i palivové dřevo.

Základní škola:

Ještě před jarními prázdninami škola uspořádala několik výjezdů dětí na sjezdovku do Trhové Kamenice. Účast dětí byla veliká, proto musely jet i dva autobusy. V březnu se konaly adaptační dny pro děti, které by měly od nového školního roku nastoupit do první třídy. Prozatím to vypadá, že to je silnější ročník a možná budou muset být zdvojené třídy. To se potvrdilo po zápisu, kdy bylo přijato 33 dětí. Proto po mnoha letech budou dvě první třídy. I na druhém stupni dojde od nového školního roku k podobné úpravě v šesté třídě. Tam z toho důvodu, že do naší školy stále ve větším počtu docházejí i školáci, kteří končí docházku v malotřídce ve Vápně. Od nového školního roku 2023/24 proto nastoupilo několik nových učitelek. Současně přibyly i tři asistentky pedagogů pro žáky, kteří potřebují jejich péči.

Mateřská škola:

Mateřskou školu navštěvuje 70 dětí a již před zápisem do dalšího školního roku je jasné, že zájem bude převyšovat kapacitní možnosti. Obec jako zřizovatel MŠ musela přistoupit k tomu, že další třída školky bude v budově ZŠ. O letních prázdninách byla provedena rekonstrukce učebny hudební výchovy v podkroví ve staré škole pro potřeby mateřské školy. Měnila se podlaha, nábytek, osvětlovací tělesa, malovalo se. Bohužel kontrolní orgán Hasičského záchranného sboru nepovolil

používání této místnosti pro potřeby MŠ s ohledem na novelizaci vyhlášky. Proto byla provedena další změna tak, že prostory pro MŠ budou v původní družině vedle školní jídelny. S tím souvisela i úprava místnosti školníka na sociální zařízení dětí z mateřinky. Od října bylo již vše v pořádku.

Školské odbory vyhlásily na 27. listopadu 2023 výstražnou stávkou. Důvodem bylo, že vlivem škrtů ve výdajích ministerstva školství došlo ke snížení částky pro financování platů zejména nepedagogických pracovníků škol a školek (uklízečky, kuchařky, asistentky pedagogů....). Hrozilo, že chybějící finance budou muset sehnat zřizovatelé uvedených zařízení. I naše škola a školka se zapojily do této stávky. Nakonec ministerstvo potřebné prostředky sehnalo, a tak byla stávka v tomto případě účinná a přinesla svoje ovoce.

Ze světa:

Na Ukrajině stále probíhají urputné boje s útočící ruskou armádou. Umírají vojáci i civilisté. Jednotlivé členské státy EU a Spojené státy podporují Ukrajinu finančně i dodávkami vojenského materiálu. Bohužel konflikt přešel do tzv. opotřebovací fáze, kdy nedochází k zásadním pohybům fronty a zbytečně umírají lidé na obou stranách.

V pondělí 6. února brzo ráno zasáhlo silné zemětřesení část Turecka a Sýrie. Došlo k mohutné destrukci budov ve velkých centrech. Zemětřesení mělo zničující sílu téměř osmi stupňů. Škody na majetku budou mimořádné, ale nedozírné budou i ztráty lidské, které se budou pohybovat v desítkách tisíc obyvatel. Z naší republiky byl hned 7. února na záchranné akce vyslán tým 68 hasičů se psy na vyhledávání zavalených osob. Jedná se o specialisty, kteří se v minulosti zúčastnili podobných prací v různých státech světa. Ke konci února bylo celkem z obou zemí hlášeno více než 50 tisíc obětí na životech.

Mistrovství světa v hokeji se původně mělo hrát v ruském Petrohradu, ale kvůli napadení Ukrajiny Ruskem bylo rozhodnuto o náhradních státech Finsko a Lotyšsko. Skupina A se hraje v Tampere a skupina B v Rize. Z tohoto mistrovství byla vyloučena mužstva Ruska a Běloruska. Mistrem světa se stala Kanada, druhé místo patřilo Německu a třetí bylo překvapivě Lotyšsko. Naši hokejisté skončili na osmé příčce.

7. října vypukl další nesmyslný válečný konflikt, když Izrael napadli teroristé z palestinského hnutí Hamás.